

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO¹⁾

z dnia 2016 r.

w sprawie ogólnych kryteriów oceny programowej

Na podstawie art. 48a ust. 7 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ogólnymi kryteriami oceny programowej są kryteria dotyczące:

- 1) programu kształcenia:
 - a) realizacja koncepcji kształcenia,
 - b) opis zakładanych efektów kształcenia uwzględniający charakterystyki efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 i 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji, określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 64) oraz przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy,
 - c) realizacja programu kształcenia, z uwzględnieniem specyfiki profilu i poziomu kształcenia,
 - d) skuteczność procesu uzyskiwania kwalifikacji;
- 2) standardów kształcenia – dostosowanie programu kształcenia do wymagań przewidzianych w standardach kształcenia dla kierunków studiów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9b i art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym;
- 3) kwalifikacji nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami – adekwatność doboru kadry do programu kształcenia;
- 4) współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia – udział przedstawicieli pracodawców w opracowywaniu programów kształcenia i realizacji procesu kształcenia;

¹⁾ Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego kieruje działem administracji rządowej – szkolnictwo wyższe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. poz. 1896).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 742 i 1544, z 2013 r. poz. 675, 829, 1005, 1588 i 1650, z 2014 r. poz. 7, 768, 821, 1004, 1146 i 1198, z 2015 r. poz. 357, 860, 1187, 1240, 1268, 1767 i 1923 oraz z 2016 r. poz. 64, 907, 908, 1010 i ...

- 5) skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, – działania podejmowane na rzecz doskonalenia programu kształcenia, w tym wykorzystywanie wniosków z wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów i rynku pracy;
- 6) funkcjonowania potwierdzania efektów uczenia się – warunki odbywania studiów przez studentów przyjętych na studia w wyniku potwierdzenia tych efektów;
- 7) umiędzynarodowienia procesu kształcenia:
 - a) prowadzenie współpracy międzynarodowej,
 - b) przygotowanie do komunikowania się w językach obcych;
- 8) infrastruktury wykorzystywanej do realizacji efektów kształcenia – dostosowanie infrastruktury dydaktyczno-naukowej do potrzeb i celów kształcenia;
- 9) wsparcia studentów w procesie uczenia się – sposób zapewnienia studentom opieki naukowej i dydaktycznej oraz działania pro jakościowe motywujące studentów do osiągnięcia efektów kształcenia.

§ 2. Dokonując oceny programowej Polska Komisja Akredytacyjna uwzględnia akredytacje i certyfikaty uzyskane w wyniku oceny przeprowadzonej przez międzynarodowe i krajowe komisje dokonujące ocen w wybranych obszarach kształcenia oraz przez agencje akredytacyjne zarejestrowane w Europejskim Rejestrze Agencji Akredytacyjnych lub agencje, z którymi zawarła umowy o uznawalności ocen.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 2016 r.³⁾

**MINISTER NAUKI I SZKOLNICTWA
WYŻSZEGO**

Za zgodność pod względem prawnym,

legislacyjnym i redakcyjnym

Marcin Gubała

Dyrektor

Departamentu Legislacyjno-Prawnego

/-podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie podstawowych kryteriów i zakresu oceny programowej oraz oceny instytucjonalnej (Dz. U. poz. 1356), które utraciło moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...).

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 48a ust. 7 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, dodanego ustawą z dnia 23 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...).

Wskazana ustawa nowelizująca wprowadziła zmiany w art. 48a, art. 49, art. 53 i art. 53a ustawy, zawierających merytoryczne regulacje dotyczące zakresu działania Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a także uchyliła przepisy upoważniające zawarte w art. 9 ust. 3 pkt 3 i 4 ustawy, na podstawie których wydane było dotychczasowe rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie podstawowych kryteriów i zakresu oceny programowej oraz oceny instytucjonalnej (Dz. U. poz. 1356). Nowy przepis upoważniający został powiązany z przepisami merytorycznymi i zawarty w art. 48a ustawy.

W porównaniu do dotychczasowego stanu prawnego zniesiona została ocena instytucjonalna (ocena działalności podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni) oraz zmodyfikowany został zakres oceny programowej (oceny jakości kształcenia na kierunku studiów).

W art. 48a ust. 3 kompleksowo uregulowano obszary działania podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni dotyczące kształcenia na kierunku studiów, które będą podlegały ocenie Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach oceny programowej. Katalog tych obszarów został rozszerzony w taki sposób, aby objął wszystkie kwestie istotne dla oceny jakości kształcenia. Dotychczas były one określone nie tylko w tym przepisie, lecz również w uchylanym art. 9 ust. 3 pkt 3. Jednocześnie z katalogu tego wyłączono kwestie spełniania warunków niezbędnych do prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia. W związku z powyższymi zmianami Polska Komisja Akredytacyjna dokonując oceny programowej będzie koncentrowała się na badaniu kwestii merytorycznych związanych z jakością kształcenia w jednostce, nie będzie natomiast weryfikowała kwestii formalnych związanych ze spełnianiem przez jednostkę warunków prowadzenia studiów.

Zgodnie z przepisem upoważniającym zawartym w art. 48a ust. 7 ustawy, projektowane rozporządzenie określa ogólne kryteria oceny programowej, odnoszące się do zakresu działalności Polskiej Komisji Akredytacyjnej określonego w ust. 3. Szczegółowe kryteria

i tryb dokonywania tej oceny ma określić Komisja w swoim statucie, na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy.

Każdemu obszarowi działania podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni w zakresie kształcenia na kierunku studiów, który ma podlegać badaniu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, przypisano co najmniej jedno kryterium. Z uwagi na zróżnicowany stopień ogólności ujęcia tych obszarów oraz ich zróżnicowane znaczenie dla jakości kształcenia w jednostce, niektórym z nich przypisano większą liczbę kryteriów.

Wśród ogólnych kryteriów oceny programowej, określonych dla obszarów tej oceny wyszczególnionych w art. 48a ust. 3 ustawy, najszerzej zostały ujęte kryteria dotyczące programu kształcenia. Dokonując oceny programu kształcenia Polska Komisja Akredytacyjna będzie brała pod uwagę realizację koncepcji kształcenia, opis zakładanych efektów kształcenia, realizację programu kształcenia z uwzględnieniem specyfiki profilu i poziomu kształcenia oraz skuteczność procesu uzyskiwania kwalifikacji.

Na kierunkach studiów, dla których na podstawie art. 9b ustawy zostały określone standardy kształcenia zawierające szczegółowy opis zakładanych efektów kształcenia, ocenie będzie podlegało dostosowanie programu kształcenia do wymagań określonych w standardach. W przypadku gdy na danym kierunku studiów będzie prowadzone kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela, Polska Komisja Akredytacyjna będzie oceniała uwzględnienie w programie kształcenia również standardów określonych na podstawie art. 9c ustawy.

Ocena w zakresie kwalifikacji nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami będzie dokonywana według kryterium adekwatności doboru kadry do programu kształcenia.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia będzie oceniana pod kątem udziału przedstawicieli pracodawców w opracowywaniu programów kształcenia oraz w realizacji procesu kształcenia.

Oceniając skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia Polska Komisja Akredytacyjna będzie brała pod uwagę działania podejmowane przez podstawową jednostkę organizacyjną uczelni na rzecz doskonalenia programu kształcenia, w tym uwzględnianie wniosków z badań losów absolwentów i rynku pracy.

Funkcjonowanie potwierdzania efektów uczenia się będzie oceniane z uwzględnieniem warunków odbywania studiów przez osoby przyjęte na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się.

Kwestie umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku studiów Polska Komisja Akredytacyjna będzie oceniała mając na względzie prowadzenie przez podstawową jednostkę organizacyjną uczelni współpracy z zagranicznymi uczelniami i instytucjami naukowymi w zakresie dotyczącym prowadzonego kierunku studiów oraz przygotowanie studentów do komunikowania się w językach obcych.

Ocena infrastruktury wykorzystywanej do realizacji efektów kształcenia na kierunku studiów będzie dokonywana pod kątem jej dostosowania do potrzeb i celów kształcenia.

Przy ocenie wsparcia studentów w procesie uczenia się Polska Komisja Akredytacyjna będzie brała pod uwagę sposób zapewnienia studentom opieki naukowej i dydaktycznej oraz podejmowane przez jednostkę prowadzącą kierunek studiów działania pro jakościowe motywujące studentów do osiągnięcia efektów kształcenia.

Ponadto, oceniając jakość kształcenia na kierunku studiów Polska Komisja Akredytacyjna będzie uwzględniała akredytacje i certyfikaty uzyskane przez jednostkę prowadzącą ten kierunek w wyniku oceny przeprowadzonej przez międzynarodowe i krajowe komisje dokonujące ocen w wybranych obszarach kształcenia oraz przez agencje akredytacyjne zarejestrowane w Europejskim Rejestrze Agencji Akredytacyjnych lub agencje, z którymi zawarła umowy o uznawalności ocen akredytacyjnych.

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.